

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (kibővített második tanács)

2004. május 27.*

A T-358/02. sz. ügyben,

a **Deutsche Post AG** (székhelye: Bonn [Németország]),

a **DHL International Srl** (székhelye: Rozzano [Olaszország])

(képviselik őket: J. Sedemund és T. Lübbig ügyvédek)

felpereseknek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviseli: V. Di Bucci, J. Flett és V. Kreuschitz,
meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen,

* Az eljárás nyelve: német.

támogatják:

az **Olasz Köztársaság** (képviseli kezdetben: U. Leanza, később: I. Braguglia, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

és

a **Poste Italiane SpA** (székhelye: Róma [Olaszország], képviselik: B. O'Connor solicitor és A. Fratini ügyvéd)

beavatkozó,

az Olaszország által a Poste Italiane SpA (korábban Ente Poste Italiane) javára nyújtott állami támogatásról szóló, 2002. március 12-i 2002/782/EK bizottsági határozat (HL L 282., 29. o.) megsemmisítése iránti kérelme tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK
ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (kibővített második tanács),

tagjai: J. Pirrung elnök, V. Tiili, A. W. H. Meij, M. Vilaras és N. J. Forwood bírák,

hivatalvezető: H. Jung,

meghozta a következő

Végzést

A tényállás, az eljárás és a felek kereseti kérelmei

- 1 A Poste Italiane — korábban Ente Poste Italiane — olasz részvénytársaság (az olasz posta), miután folyamatosan veszteségeket könyvelt el, az olasz hatóságok részéről e veszteségek ellensúlyozására 1994 és 1999 között összesen 17 960 milliárd olasz líra (ITL) (9,28 milliárd euró) összegű állami támogatásban részesült.
- 2 2002. március 12-én a Bizottság — az EK 88. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárás végén — elfogadta az Olaszország által a Poste Italiane SpA (korábban Ente Poste Italiane) javára nyújtott állami támogatásról szóló 2002/782/EK határozatot (HL L 282., 29. o.). Ebben az Olasz Köztársaságnak címzett határozatban a Bizottság úgy találta, hogy a fent említett összeg folyósítása nem minősül állami támogatásnak az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében (a továbbiakban: megtámadott határozat). E határozat 128. preambulumbekkezdésében a Bizottság „mellékesnek” minősítette az olasz posta általános gazdasági érdekű szolgáltatások körén kívül gyakorolt postai tevékenységeit, a 61. preambulumbekkezdésben pedig kifejtette, hogy ezek a versenyző tevékenységek az olasz posta üzleti forgalmának hozzávetőleg 10%-át teszik ki. A Bizottság szerint „az olasz postai ágazatban megfigyelhető volt bizonyos fokú verseny”, és „különösen a gyorspostaszolgáltatást, az üzleti ügyfelek részére nyújtott csomagküldő szolgáltatásokat, valamint a logisztikai szolgáltatásokat olyan

magánvállalkozások nyújtották Olaszországban, melyek közül néhánynak a székhelye valamely másik tagállamban van” (115. preambulumbekkezdés). Ebben az összefüggésben a 40. lábjegyzetbeli hivatkozás szerint „a külföldi irányítású gazdasági társaságokra példaként a TNT és a DHL hozhatók fel.”

- 3 A felperes társaságok — azaz a Deutsche Post (a német posta, a továbbiakban: DP) német részvénytársaság, és a DHL International (a továbbiakban: DHL) olasz korlátolt felelősségű társaság, amelyben a DP-nek 1998 óta meglévő részesedése 2002-ben többségivé vált — mindketten a verseny számára megnyitott postai szolgáltatások olasz piacának gazdasági szereplői. A Deutsche Post csoporthoz tartozó gazdasági társaságok versenyhelyzetéről lévén szó szükséges rámutatni, hogy a DHL jelen van a nemzeti és nemzetközi szintű expressz levél- és csomagküldő szolgáltatások olasz piacán, hogy a Deutsche Post Srl nemzeti és nemzetközi csomagküldő és logisztikai/raktározási szolgáltatásokat nyújt Olaszországban, valamint hogy a Deutsche Post Global Mail GmbH engedéllyel rendelkezik szolgáltatások nyújtására, különösen a levelek és csomagok gyűjtése, szállítása, feldolgozása és kézbesítése területén, illetve hogy a Danzas Italia SpA szárazföldi, légi és tengeri úton átfogó logisztikai szolgáltatásokat nyújt az olasz piacon.
- 4 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2002. december 5-én benyújtott keresetlevelükkel a felperesek keresetet indítottak a megtámadott határozat megsemmisítése iránt.
- 5 A felperesek alapvetően azt kifogásolják, hogy a Bizottság megszegte a hátrányos megkülönböztetés tilalmának általános elvét, mivel az olasz postát előnyben részesítette azzal, hogy engedélyezte az olasz hatóságok által nyújtott támogatást, míg a német hatóságok által a DP-nek nyújtott hasonló támogatást a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősítette a Németországi Szövetségi Köztársaság által a Deutsche Post AG javára hozott intézkedésekről szóló, 2002. június 19-i 2002/753/EK határozatában (HL L 247., 27. o., a továbbiakban: a DP-vel kapcsolatos határozat).

- 6 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2003. január 22-én benyújtott beadványában a Bizottság elfogadhatatlansági kifogást emelt, és kiemelte a DP-vel, illetve az olasz postával kapcsolatos eljárások közötti alapvető különbséget.
- 7 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához az azt követő március 7-én benyújtott beadványukban a felperesek előadták az e kifogással kapcsolatos észrevételeiket.
- 8 A kibővített második tanács elnöke 2003. június 26-i végzésében engedélyezte az Olasz Köztársaságnak és az olasz postának, hogy a jelen eljárásban a Bizottság kérelmét támogató beavatkozóként részt vegyen. 2003. szeptember 8-án az Olasz Köztársaság, szeptember 5-én pedig az olasz posta benyújtott beadványaikban állást foglalt az elfogadhatatlansági kifogással kapcsolatban. 2003. november 26-án a felperesek, november 27-én pedig a Bizottság benyújtották az olasz posta beadványával kapcsolatos észrevételeiket.
- 9 A Bizottság, az Olasz Köztársaság és az olasz posta azt kérték az Elsőfokú Bíróságtól, hogy:
 - a keresetet mint elfogadhatatlant utasítsa el;
 - a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.
- 10 A felperesek azt kérték az Elsőfokú Bíróságtól, hogy:
 - az elfogadhatatlansági kifogást utasítsa el;

- másodlagosan, a kifogásról az ügy érdemével együtt döntsön;
- a megtámadott határozatot nyilvánítsa semmisnek;
- a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

Indokolás

- 11 A Bizottság kifogásának alátámasztására két jogalapot sorakoztat fel az elfogadhatatlanság mellett. Először is, az Olasz Köztársaságnak címzett, megtámadott határozat nem érinti személyükben a felpereseket az EK 230. cikk negyedik bekezdésének értelmében. Másodsor, a felperesek nem tudták igazolni a perindításhoz fűződő jogos érdeküket.
- 12 Az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 114. cikkének 1. §-a szerint amennyiben az egyik fél kéri, az Elsőfokú Bíróság az ügy érdemét nem érintve dönt az elfogadhatatlanságról. Ugyanezen cikk 3. §-a szerint az eljárás a továbbiakban szóbeli, amennyiben az Elsőfokú Bíróság másként nem határoz. A jelen ügyben az Elsőfokú Bíróság úgy ítéli meg, hogy az ügy iratainak vizsgálata alapján kellőképpen világos az ügy ahhoz, hogy a kérelemről a szóbeli szakasz megnyitása nélkül dönteni lehessen.
- 13 E tekintetben először is meg kell vizsgálni, hogy a megtámadott határozat személyükben érinti-e a felpereseket.

A felek érvei

- 11 A Bizottság kiemeli, hogy sem a DP, sem a DHL nem vett részt a megtámadott határozat elfogadását megelőző igazgatási eljárásban. A Bizottság ebből arra a következtetésre jut, hogy a határozat a felpereseket ugyanolyan mértékben érinti, mint az olasz postával bármely érintett piacon versenyben lévő összes többi vállalkozást. E tekintetben a Bizottság kifejti, hogy a megtámadott határozat a felpereseket olyan vállalkozásként érinti, mint amelyek az expressz szolgáltatások területén tevékenykednek, azaz olyan kereskedelmi tevékenységgel kapcsolatban, amelyet bárki bármikor végezhet, és amely így nem ad módot az individualizációra.
- 15 Ebben a kontextusban a Bizottság a megtámadott határozat 32. és 39. preambulumbekezdésére hivatkozik, melyek szerint az olasz posta feladata nemcsak postai szolgáltatások nyújtása, hanem postatakarék gyűjtése és a kifizetési rendszer biztosítása is; ezenkívül szabad verseny keretében lehetősége volt egyéb postai, távközlési, pénzügyi, biztosítási és terjesztési szolgáltatások nyújtására is. A felperesek maguk is előadták, hogy a csoportjukból több vállalkozás is versenyben áll az olasz postával, illetve csoportjának vállalkozásaival különböző ágazatokban, így például az expressz szolgáltatások és az olaszországi üzleti ügyfelek részére történő csomagkézbesítés területén.
- 16 A Bizottság szerint az olasz postának több versenytársa is van ezekben az ágazatokban. A postai szolgáltatások piacán különösen a (holland posta által ellenőrzött) TNT, a (brit posta által ellenőrzött) Consigna, a United Parcel Service (UPS), a Rinaldi, a Swiss Post Italy (SPI), az IMX, a Mail Express, valamint az Easy Mail. Emlékeztetve arra, hogy az olasz posta és csoportjának többi vállalkozása banki, biztosítási és távközlési szolgáltatásokat is nyújt, a Bizottság azzal érvel, hogy

ezeken az élénk verseny uralta piacokon nagyszámú más gazdasági szereplő is folytat tevékenységet. Következésképpen aligha értékelhető úgy, hogy az olasz posta mindezen versenytársainak jogában áll az igazgatási eljárásban való részvétel nélkül keresetet indítani az olasz postának nyújtott támogatásokkal kapcsolatos határozat ellen.

- 17 A Bizottság hozzáfűzi, hogy hivatalos vizsgálati eljárás végén fogadta el a megtámadott határozatot, az érintett feleknek biztosítva az EK 88. cikk (2) bekezdésében előírt eljárási garanciákat. Tehát a Bizottság szerint csak a kérdéses eljárás megindításának elutasítása személyükben érintette volna a felpereseket az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében. Következésképpen a felperesek pusztán ezen minőségük alapján — mint érintett felek — nem tekinthetők a megtámadott határozat által személyükben érintettnek. Amennyiben a felperesek megindíthatnák a jelen keresetet annak ellenére, hogy nem vettek részt az igazgatási eljárásban, olyan észrevételeket nyújtanának be az Elsőfokú Bíróságnak, amelyek valójában a Bizottság előtti igazgatási eljárás keretei közé tartoznak.
- 18 Az olasz posta a beavatkozási beadványában úgy érvel, hogy a felperesek által védett álláspont tévesen ítéli meg azokat a gazdasági összefüggéseket, amelyeken a megtámadott határozat alapul. Az olasz gyorsposta-szolgálati piac szerkezete és fejlődése a kérdéses időszakban azt mutatja, hogy a felperesek helyzete teljesen azonos a piac számos egyéb gazdasági szereplőjének helyzetével. Ebből ráadásul az következik, hogy az olasz államnak az olasz posta javára hozott intézkedései egyáltalán nem befolyásolták a felperesek versenyhelyzetét.
- 19 Az olasz posta kiemeli, hogy a gyorsposta-szolgálati piac része a postai szolgáltatások jelentős ágazatának. Az ezen adott piacon megvalósított üzleti forgalma 2–3%-a annak, amit a versenynek alávetett kereskedelmi tevékenységeivel szerzett. Ugyanis az 1994 és 1999 közötti teljes üzleti forgalma átlagban több mint 5,5 milliárd euró

volt, míg a gyorspostaszolgálat piacán megvalósított üzleti forgalma az 1994 és 1998 közötti években csupán 15 és 36 millió euró közötti összeget ért el (1999-ben az SDA vállalkozás megszerzéséből adódóan 125 millió eurónyi üzleti forgalmat bonyolított le csoportszinten).

- 20 Az olasz posta ebből azt a következtetést vonja le, hogy a felperesek nem állíthatják, hogy személyükben érintettek, mivel nem individualizálhatók azon tényleges vagy lehetséges versenytársak körén belül, akik az olasz posta működésének több mint harminc releváns piaca valamelyikén tevékenykednek. A felperesek érvelésének elfogadása esetén, emeli ki, az olasz posta minden egyes versenytársa, amely valamelyik érintett piacának „él-csoportjához” tartozik, személyében érintettnek minősülne. Ebből paradox módon az következne, hogy a jelen ügyben közel kétszáz vállalkozás szerepelhetne félként az eljárásban az olasz postával fennálló versenyhelyzetük alapján, amely helyzet hasonló ahhoz, amelyre a DP hivatkozik keresete alátámasztására.
- 21 Egyébként, folytatja az olasz posta, a felpereseknek az említett piacon elfoglalt helyzete még a vizsgálat körének az olasz gyorsposta-szolgálati piacra szűkítése esetében sem engedne arra következtetni, hogy személyükben érintettek az összes többi versenytárshoz képest. Ugyanis a felperesek nem bizonyították sem azt, hogy valós és meghatározott sérelem érte volna őket a vitatott támogatás folyósítása következtében, sem pedig azt, hogy közvetlen kapcsolat lenne e támogatás és az esetlegesen elszenvedett sérelem között. Ellenkezőleg, a felperesek növelték piaci részesedésüket, és nagyobb százalékos növekedést jegyeztek nem csupán a piac, hanem az olasz posta csoportjának növekedésénél is.
- 22 A felperesek erre válaszul előadják, hogy a Bizottság érvelése nem vette figyelembe azon különböző piacok szerkezetét, amelyeken az olasz posta jelen van. Álláspontjuk szerint a Bizottság bizonyosságát adta annak, hogy nem vette a fáradságot, hogy pontosan meghatározza a gyakorlatban releváns piacokat, és nem vizsgálta meg a vitatott támogatásoknak a versenyre gyakorolt konkrét hatásait.

23 A felperesek, emlékeztetve arra, hogy az olasz postával mindenekelőtt az expresszcsomag-szállítás liberalizált piacán álltak versenyben, kiemelik, hogy az olasz posta e piacon 1998-ig 5%-os részesedéssel rendelkezett, amelyet jelentősen növelni tudott az SDA expresszcsomag-szállító magánvállalkozás megszerzésével. Így a különböző, Olaszországban aktív vállalkozások piaci részesedése 1998-ban a következő volt: TNT (holland posta): 21%, UPS: 15%, SDA: 9%, DHL: 8%, Executive: 8%, Postacelere (olasz posta): 5%. Az olasz expresszpostacsomag-piacon jelen levő vállalkozások száma tehát ebben az időszakban egy könnyen meghatározható, három külföldi vállalkozásból álló (TNT, DHL és UPS) „élcsoportra” csökkent, amelyek versenyben álltak az olasz postával és az SDA-val — ez utóbbi vállalkozás mára már az olasz posta integrált leányvállalata —, valamint az Executive-vel, amelyet 2000-ben a brit posta vett meg. A Bizottság állítása, mely szerint olyan kereskedelmi tevékenységről van szó, amelyet „bárki bármikor végezhet”, a gazdasági valóság téves megítélésén alapszik.

24 Másrészt a felperesek szerint a megtámadott határozat az olasz posta egyes tevékenységeinek határozott különválasztásán nyugszik. E határozat 116. és 117. preambulumbekkezdésében a Bizottság ugyanis az olasz posta pénzügyi és banki ágazatban folytatott tevékenységét vizsgálta, megállapítva, hogy az több nemzeti, illetve külföldi bankkal és pénzügyintézzel áll versenyben; ebben az összefüggésben a Bizottság nem nevez meg konkrét versenytársakat. A 115. preambulumbekkezdésben ugyanakkor a Bizottság az olasz postai piac azóta már liberalizált szolgáltatásait vizsgálta, így a gyorspostaszolgálatot, az üzleti ügyfelek részére történő csomagküldő szolgáltatásokat és a logisztikai szolgáltatásokat, amelyeket magánvállalkozások nyújtottak.

25 E tekintetben a Bizottság kifejezetten hivatkozott arra a tényre, hogy e vállalkozások közül „néhánynak a székhelye valamely másik tagállamban van”. A megtámadott határozat 115. preambulumbekkezdésére utaló 40. lábjegyzetben a TNT és a DHL mint „külföldi irányítású gazdasági társaságok” kerülnek kifejezetten említésre. A Bizottság tehát éppen néhány, az olasz piacon meghatározó versenytárs — azaz a TNT és DHL vállalkozások — helyzetére célzott.

- 26 A felperesek szerint a versenyhelyzet illetően leírása az olasz versenyhatóságok állandó joggyakorlatából következő leírásnak is megfelel. E tekintetben az említett hatóságok 1998. július 10-i, 2001. február 8-i és 2002. december 20-i határozataira hivatkoznak. Ez utóbbi határozat csak az alábbi vállalkozásokat említi az expressz szolgáltatások piacán működő gazdasági szereplőként (a 2001-es piaci részesedésük feltüntetésével): Bartolini: 22,4%, olasz posta/SDA: 21,9%, TNT: 18,5%, Executive: 13,1%, DHL: 6,6%, UPS: 3,6%, Rinaldo Rinaldi: 2,9%.
- 27 A felperesek rámutatnak, hogy az olasz posta 20%-os tőkerészesedéssel rendelkezik a Bartolini gazdasági társaságban, és stratégiai partnerség áll fenn a Bartolini és az SDA között. A piaci viszonyok tehát stabilnak mutatkoznak abban az értelemben, hogy az olasz versenyhatóság több mint négy éven keresztül a vállalkozások egy világosan elkülöníthető és individualizálható körét tekintette az expressz postai szolgáltatások olasz piacán jelen levő versenytársaknak. A DHL-t mindhárom határozat mint az olasz posta jelentős versenytársát említi.
- 28 A felperesek véleménye szerint a Bizottság nem hivatkozhat ellenvetésként arra a tényre, hogy a jelen bírósági eljárásban olyan elemekre hivatkoznak, amelyeket a Bizottság szerint az igazgatási eljárásban kellett volna előadniuk. Ugyanis a hivatkozott fő jogalapok pontosan a megtámadott határozat és a DP-vel kapcsolatos határozat közötti különbségeken alapulnak. Mivel ez utóbbi határozatot három hónappal a megtámadott határozat után hozták, a felpereseknek nem állt módjukban az Elsőfokú Bíróság előtt felhozott jogalapokra a megtámadott határozat elfogadásához vezető igazgatási eljárás során hivatkozni.
- 29 Az olasz posta beavatkozási beadványára válaszul a felperesek úgy érvelnek, hogy a keresetösségi joguk alátámasztására nem szükséges részletesen kifejteniük a megtámadott határozat által érintett, minden egyes piaccal kapcsolatos sérelmüket. A megtámadott határozatot a felperesek a gyorspostaszolgálat piacát érintő részében vitatják. E piacon a felperesek egy három külföldi vállalkozásból álló, könnyen

azonosítható „élcsoport” tartoznak. Mindenesetre az olasz posta egyoldalú előnyben részesülésének ténye minden kétséget kizáróan érinti az előnyben részesített vállalkozás közvetlen versenytársának — azaz a DHL-nek — a piaci helyzetét. A felpereseknek az érintett piacon való fejlődésre törekvése nem zárhatja ki a keresetösségi joguk meglétét.

- 30 Végezetül, a felek a jelen jogvita megoldása céljából többek között a következő ítéletek relevanciáját vitatják: az Elsőfokú Bíróság T-442/93. sz., AAC és társai kontra Bizottság (EBHT 1995., II-1329. o.) és a T-435/93. sz., ASPEC és társai kontra Bizottság (EBHT 1995., II-1281. o.) ügyekben 1995. április 27-én, a T-266/94. sz., Skibsværftsforeningen és társai kontra Bizottság ügyben 1996. október 22-én (EBHT 1996., II-1399. o.), a T-149/95. sz., Ducros kontra Bizottság ügyben 1997. november 5-én (EBHT 1997., II-2031. o.), a T-11/95. sz., BP Chemicals kontra Bizottság ügyben 1998. szeptember 15-én (EBHT 1998., II-3235. o.), valamint a T-114/00. sz., Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum kontra Bizottság ügyben 2002. december 5-én (EBHT 2002., II-5121. o.) hozott ítélete.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 31 Mivel a felperesek a megtámadott határozatnak nem címzettjei, a jelen megsemmisítés iránti kereset csak abban az esetben tekinthető elfogadhatónak az EK 230. cikk negyedik bekezdésének értelmében, ha a felpereseket a határozat közvetlenül és személyükben érinti.
- 32 A felperesek közvetlen érintettségét illetően elegendő megállapítani, hogy mivel a megtámadott határozat szerint bizonyos kifizetések nem minősülnek állami támogatásnak, e határozat hatásai közvetlenül érintik a felpereseket (lásd értelem-szerűen a fent hivatkozott Ducros kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 32. pontját).

- 33 A felperesek személyükben való érintettségét illetően, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint azok a jogalanyok, akik nem címzettjei adott határozatnak, csak akkor állíthatják, hogy személyükben érintettek, ha ez a határozat sajátos tulajdonságai vagy őket minden más személytől megkülönböztető helyzet folytán érinti, és ezáltal a címzethez hasonló módon individualizálja őket (a Bíróságnak a 25/62. sz., Plaumann kontra Bizottság ügyben 1963. július 15-én hozott ítélete [EBHT 1963., 197. és 223. o.] és a fent említett BP Chemicals kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 71. pontja).
- 34 Mivel a Bizottság az EK 88. cikk (2) bekezdésében előírt hivatalos vizsgálati eljárás végén fogadta el a megtámadott határozatot, emlékeztetni szükséges arra, hogy az ítélkezési gyakorlatból következően ilyen határozat személyükben érinti azokat a vállalkozásokat, amelyek az eljáráshoz vezető panasz benyújtói voltak, és amelyeknek az eljárás menetét meghatározó észrevételeit meghallgatták, feltéve, hogy a piaci helyzetüket a határozat tárgyát képező intézkedés lényegesen befolyásolja (a Bíróság 169/84. sz., COFAZ és társai kontra Bizottság ügyben 1986. január 28-án hozott ítéletének [EBHT 1986., 391. o.] 24. és 25. pontja és a fent említett BP Chemicals kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 72. pontja).
- 35 A jelen ügyben nem teljesülnek az ezen ítélkezési gyakorlatban megfogalmazott feltételek; a felperesek egyike sem kezdeményezte a Bizottság előtti igazgatási eljárást, illetve egyike sem nyújtott be az említett eljárás keretében olyan észrevételeket, amelyek meghatározóak lehetnek volna annak menetére.
- 36 Mindamellet az olyan vállalkozásnak, amely bár nem vett részt aktívan a Bizottság előtti igazgatási eljárásban, más módon is bizonyítani tudja a személyében való érintettségét (a fent említett BP Chemicals kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 72. pontja, valamint a hivatkozott ítélkezési gyakorlat), minden körülmények között bizonyítania kell, hogy a megtámadott határozat által engedélyezett intézkedés alkalmas arra, hogy lényeges módon befolyásolja helyzetét az érintett piacon.

- 37 Nem minősül ilyen lényeges befolyásolásnak az a pusztá körülmény, hogy a szóban forgó határozat bizonyos hatást gyakorolhatott az érintett piacon fennálló versenyviszonyokra, és hogy az érintett vállalkozás bármiféle versenyviszonyban állt e határozat kedvezményezettjével (ebben az értelemben lásd a Bíróság 10/68. és 18/68. sz., Eridania és társai kontra Bizottság ügyben 1969. december 10-én hozott ítéletének [EBHT 1969., 459. o.] 7. pontját). Egy vállalkozás tehát nem hivatkozhat pusztán a szóban forgó intézkedés által kedvezményezett vállalkozással fennálló versenytársi viszonyára, hanem bizonyítania kell a piaci helyzete érintettségének jelentős voltát is (ebben az értelemben lásd a Bíróság C-106/98. P. sz., Comité d'entreprise de la Société française de production és társai kontra Bizottság ügyben 2000. május 23-án hozott ítéletének [EBHT 2000., I-3659. o.] 40. és 41. pontját).
- 38 A jelen ügyben megállapítható, hogy a felperesek nem adtak elő olyan tényt, amely alapján a Deutsche Post csoporthoz tartozó Deutsche Post Srl, Deutsche Post Global Mail GmbH és Danzas Italia SpA gazdasági társaságok versenyhelyzetének sajátossága az olasz postai piacon megállítható lenne.
- 39 A DHL-t mint felperest illetően az a tény, hogy a megtámadott határozat 40. lábjegyzetében név szerint említésre kerül, nem elegendő annak bizonyításához, hogy a határozat jelentősen befolyásolta versenyhelyzetét. A Bizottság e bekezdésben ugyanis arra szorítkozik, hogy megállapítsa, hogy az olasz postai ágazatban „bizonyos fokú verseny volt megfigyelhető”, kifejtve, hogy bizonyos szolgáltatásokat „olyan magánvállalkozások nyújtottak Olaszországban, melyek közül néhánynak a székhelye valamely másik tagállamban van”; ezen összefüggésben a Bizottság szerint „a külföldi irányítású gazdasági társaságokra példaként a TNT és a DHL hozhatók fel”. Az említett bekezdésben semmi sem enged arra következtetni, hogy a DHL piaci helyzetét jelentősen befolyásolták az olasz posta javára hozott, a megtámadott határozattal engedélyezett intézkedések.
- 40 A felperesek ugyanakkor azt állítják, hogy a DHL egy három külföldi vállalkozásból álló „élcsoport” tagja, amely csoport az olasz posta versenytársa az olasz gyorsposta-

szolgálati piacon. A felperesek próbálják a DHL individualizációját megalapozni, kiemelve a tényt, hogy 1998-ban annak piaci részesedése 8% volt, míg 2001-ben 6,6%, az olasz posta 14%, illetve 21,9% részesedéséhez képest (beleértve az SDA vállalkozásban való tőkerészesedésén keresztül szerzett részesedést is).

- 11 Ahogy azt az olasz posta helyesen megállapította, a piacon számos különböző gazdasági szereplő volt jelen, melyek közül néhánynak a DHL-énél nagyobb részesedése volt, így a TNT-nek (21% 1998-ban és 18,5% 2001-ben), a UPS-nek (15% 1998-ban), az Executive-nek (8% 1998-ban és 13,1% 2001-ben) és a Bartolininek (22,4% 2001-ben). A felperesek egyébként ugyanezekre a számokra hivatkoztak, megemlítve más vállalkozások piaci részesedését is (lásd a fenti 23. és 26. pontot). E számszerű adatok önmagukban nem bizonyítják, hogy a DHL versenyhelyzetét az olasz posta többi versenytársához viszonyítva a megtámadott határozat lényegesen befolyásolta.
- 12 Szükséges hozzáfűzni, hogy az olasz posta olyan adatokat nyújtott be az olasz gyorsposta-szolgálati piac fejlődésével kapcsolatban, amelyekből kitűnik, hogy 1994 és 1999 között a DHL éves növekedési rátája (23,9%) magasabb volt, mint a piaci átlag (12,1%), valamint hogy 1998 és 2001 között a DHL növelte az üzleti forgalmát és a piaci részesedését, illetve a piacénál (11,6%) magasabb éves növekedési rátát (20,3%) ért el, amely az olasz posta csoportjának az SDA megszerzése utáni rátájánál (17,7%) is magasabb.
- 43 A DHL helyzetére vonatkozó eme konkrét és pontos érvelésre válaszul a felperesek csak arra szorítkoztak, hogy általánosságban hangsúlyozzák, hogy „az a tény, hogy

egy közvetlen versenytárs egyoldalú előnyben részesül, minden kétséget kizáróan érinti e kedvezményezett vállalkozás közvetlen versenytársának a piaci helyzetét”. Hozzáfűzték, hogy a piacon a fejlődésre törekvésük „nem zárja ki a kereshetőségi joguk meglétét, hanem csupán kiemeli azt a sajátos helyzetet, amelyet a piacon elfoglaltak, és az abból következő kereshetőségi jogukat azon intézkedések ellen, amelyeket az olasz állam hozott valamely versenytársuk javára, és amelyek a verseny torzulásához vezettek”. Ugyanakkor a felperesek nem adtak elő olyan konkrét tényeket, melyek alátámasztanák, hogy a DHL versenyhelyzete jelentősen kedvezőbbben alakult volna a szóban forgó intézkedések engedélyezésének hiányában.

44 E körülmények között a felpereseknek nem sikerült bizonyítaniuk, hogy a megtámadott határozat által engedélyezett intézkedések lényegesen befolyásolták volna helyzetüket a szóban forgó piacon. E tekintetben nem elegendő érv, hogy ezen intézkedések — ahogyan minden egyoldalú, egy adott vállalkozás javára hozott pénzügyi intézkedés — bizonyos szempontból hatással lehetnek a piacon fennálló versenyviszonyokra.

45 E következtetés nem mond ellent az Elsőfokú Bíróságnak a fent említett Ducros kontra Bizottság ügyben hozott ítéletében elfogadott érvelésnek, mely arra vezette az Elsőfokú Bíróságot, hogy elfogadhatónak minősítsen egy keresetet, amelyet — a felperesek szerint — a jelen ügy körülményeihez hasonló körülmények között nyújtottak be. Azonban a DP-vel és a DHL-lel ellentétben a Ducros panaszt nyújtott be a versenytársnak nyújtott támogatás ellen, és az egyetlen vállalkozás volt, amely részt vett az igazgatási eljárásban (az említett ítélet 35. pontja). Ezenkívül az adott piac sajátossága az említett ügyben abban állt, hogy az érintett vállalkozások piaci részesedése nehezen volt számszerűsíthető (az említett ítélet 38. pontja). Végül, a Ducros által benyújtott panasz, majd az azt követő kereset annak a következménye, hogy a Ducros és a támogatás kedvezményezettje ugyanazon közbeszerzési szerződéssel kapcsolatos pályázati felhíváson vettek részt, valamint hogy ezt a szerződést a támogatás kedvezményezettjének és nem a Ducros-nak ítélték oda; ez utóbbinak a szóban forgó közbeszerzési szerződés nagy fontosságú volt, mivel az

éves üzleti forgalmának lényeges részét képezte (az említett ítélet 4., 5. és 39. pontja). Az individualizáló egyedi körülmények — melyek a Ducros esetében fennálltak — azonban a jelen ügyben a felperesek esetében hiányoznak.

- 16 Mivel a Bizottság az EK 88. cikk (2) bekezdésében előírt hivatalos vizsgálati eljárás végén fogadta el a megtámadott határozatot, a felperesek hivatkozása a fent hivatkozott Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum kontra Bizottság ügyben hozott ítéletre (53. és 54. pont) – mely szerint a vállalkozások társulása által benyújtott kereset abban az esetben is elfogadható, ha tagjai közül csak néhányan közvetlen versenytársai a kérdéses támogatás kedvezményezettjének –, eredménytelen, mivel a hivatkozott ügyben a kérdéses határozatot egy előzetes vizsgálat végén hozták. A jelen ügyben a felperesek nem hivatkozhatnak tehát arra a joggyakorlatra, mely szerint amennyiben a Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás megindítása nélkül, előzetes vizsgálat keretében megállapítja, hogy egy állami támogatás összeegyeztethető a közös piaccal, az EK 88. cikk (2) bekezdése értelmében az érintettek, akiket megilletnek a hivatalos vizsgálati eljárás garanciái, amennyiben arra sor kerül, úgy tekintendők, mint akiket személyükben érint azon határozat, amely e megállapítást tette (a fent említett BP Chemicals kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 82. és 89. pontja).
- 17 A felperesek semmi esetre sem voltak megfosztva az EK 88. cikk (2) bekezdése által biztosított eljárásjogi garanciáktól, mivel a Bizottság megfelelő módon felhívta az érdekelteket, hogy tegyék meg észrevételeiket a hivatalos vizsgálati eljárás keretében. Az e célból az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjának* 1998. november 27-i (HL C 367., 5. o.) és 1999. február 3-i (HL C 28., 5. o.) számában közzétett két felhívás ellenére a felperesek tartózkodtak az ezen eljárásban való részvételtől. Végül az, hogy a felperesek a fent említett rendelkezés értelmében érintettnek minősülnek, önmagában nem elegendő ahhoz, hogy a megtámadott határozat címzettjéhez hasonló módon individualizálja őket (a fent említett BP Chemicals kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 73. pontja).

- 48 Az előzőekből következik, hogy a felperesek nem tudták bizonyítani, hogy a megtámadott határozat személyükben érintette őket, azaz hogy a többi gazdasági szereplőhöz képest egyedi módon érintette őket, mintha e határozatnak címzettjei lettek volna.
- 49 Következésképpen a keresetet mint elfogadhatatlant el kell utasítani anélkül, hogy szükséges lenne annak vizsgálata, hogy a felperesek igazolták-e a perindításhoz fűződő jogos érdeküket.

A költségekről

- 50 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperesek pervesztesek lettek, a Bizottság ezirányú kérelme alapján kötelezni kell őket a Bizottság részéről felmerült költségek viselésére, ezenkívül maguk viselik saját költségeiket. Mivel az olasz posta kérte, hogy a Bíróság a felpereseket kötelezze a beavatkozásához kapcsolódó költségei viselésére, a felpereseket kötelezni kell e beavatkozó költségeinek viselésére is.
- 51 Az eljárási szabályzat 87. cikke 4. §-ának első bekezdése alapján az eljárásba beavatkozó tagállamok maguk viselik saját költségeiket. Ennélfogva az Olasz Köztársaság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (második kibővített tanács)

- 1) A keresetet mint elfogadhatatlant elutasítja.
- 2) **Megállapítja, hogy a felperesek maguk viselik saját költségeiket, valamint kötelesek a Bizottság és a Poste Italiane SpA részéről felmerült költségek viselésére. Az Olasz Köztársaság maga viseli saját költségeit.**

Luxembourg, 2004. május 27.

H. Jung

hivatalvezető

J. Pirrung

elnök